

MIO-p anguniagai periusissamullu pilersaarutaa

2018-2021-MUT

SIULEQUT

Sulinermi alloriarnerup tullia.

Piffissami 2015-2018-imi MIO-p ukkataraa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaata malinneraa qanorlu misissussallugu, meeqqat inuunerminni qanoq atugaqarner-sut qanorlu periarfissaqarnersut. Ataatsimut isigalugu MIO nuna tamakkerlugu angalanikuuvoq.

MIO inerartorneq sammivilagugu sulivoq 2018-2021-mullu periussiapi tunngavigaa, meeqqat atugarissaarnissaannik periarfissaan-nillu akisussaaffimmik tigusinissaq. Periusissiapi matuma aamma

tunngavigaa innuttaasut kajumissaarnissaat, meeqqat inuusuttullu pillugit suliassaqarfimmi ajornartorsiutinut MIO-p erseqqissarnikuu-saanut atatillugu akisussaaffimmik tiguseqqullugit.

Meeqqat atugarisaasa nakkutiginerat taakkulu pillugit ilisimasanik katersineq ingerlaannassaaq, ukiunili tulliuttuni pingaartumik aki-sussaaffik iliuuseqarnerlu ukkatarineqassapput. Taamaattumik 2018-2021-mi MIO-p ukkatarisassai toqqarneqarput ukiuni 2015-2018-imi MIO-p ilisimasanik katersorsimasaanik tunngaveqartunik, tassani ilaatigut MIO-p nassuiarpaa Meeqqat pillugit Isumaqati-giisummi artikelite 17-it Kalaallit Nunaata eqquutsinngikkai.

Asannittumik inuulluaqqusillunga

Aviøja Egede Lynge
Meeqqat Illersuisuat

MIO-p pingaarnertut anguniagai Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaanniit aallaaveqarput

- Immikkoortinneqannginnissamut pisinnaatitaaffik
- Illersorneqarnissamut pisinnaatitaaffik
- Ineriaritoriissamut pisinnaatitaaffik
- Aalajangeeqataanissamut peqataanissamullu pisinnaatitaaffik

MIO-p pingaarnertut anguniagai inatsisit tunngavigalugit kiisalu periusiornikkut ukkatarinniffit suliniarfillu aallaavigalugit ulluinnarni sulinikkut atulersinneqartarpuit.

MIO-p ulluinnarni pingaarnertut suliassarai

- Meeqqat Illersuisuattut atorfik
- Siunnersuineq aqqtissiuinerlu
- Ilisimasanik agguassineq

MIO suliffeqarfiuvoq politikkikkut attuumassuteqangitsog.

MIO-p meeqqanik isiginneriaasia

MIO-mi pingaartumik meeqqat peqataatisinissaat pingaartittorujussuuarput, aammalumi inersimasut. Meeqqat meeraanermik ilisimasaqarlauartuupput, pingaporlu meeqqat isiginnittariaasaat tusarniar-nissaat. Meeqqat pisinnaatitaaffeqarput. Meeqqat peqataatikkaangatsigit isumaqanngilaq meeqqat aalajangiisinaasut, eqqaamassavarpulli meeqqat isiginnittariaasaat tusarniar-nissaat maluginiarnissaallu.

MEEQQAT TAMARMIK NALEQARPUT

MIO-P MEEQQANIK
ISIGINNERIAASIA

MEEQQAT TAMARMIK ASSEQARATIK IMMIKKUULLARISSUUSUT MIO-MI ILISIMAVARPUT

Meeqqat tamarmik asseqaratik immikkullariissuupput, qanoq ittuunertik pigiinnassallugu pisinnaatitaaffigaat.

MIO-mi inuit tamaasa assut ataqqivagut, meeqqallu tamaasa assigimmiq naleqartutut isigalugit. Meeqqat inissisimenerat paasisaqarfigerusuttarpalput ataaikiakanullu naleqqussartarluta; taamatuttaaq najugarisaannut aamma naleqqussarniartarpugut.

MEEQQAT ISUMAAT INERSIMASUT ISUMAATTULLI PINGAARUTEQARTIGAAT

Meeqqat inersimasusiat apeqqaatinnagu isumaat inersimasut isumaattulli pingaaruteqartigaat. Meeqqat namminneq killigititaat, pisariaqartitaat misigissusaallu ataqqivagut. Meeqqat oqariartuataat pissusilersornerat isumaallu kikkut tamarmik ataqqissavaat.

INUPPALAARNEQ

MIO-mi inuk inuttut sallititaraarput. Taamaammat inoqatigut – meeqqat, inuusuttu inersimasullu – inuttu isumassuillatalu naapittarpagut. Suliassagut maniguulluta suliarisarpagut meeqqallu namminneq tunngavigisaat malillugit naapittarlugit.

MEEQQAT NALUNNGINNERUAAT MEERAANEQ QANOQ ITTUUNERSOQ

MIO-mi sulinitssini meeqqat namminneq misigisaat tunngavigisarpagut. Meeqqat sinnerlugit oqaaaseqartarpagut, meeqqallu peqataatinneqartarnerat sulinitssini pingaaruteqartumik tunngavigineqassasoq isumaqarluta.

Periutsit assigiinngitsut atortarpagut, atortussallu tigussasut atorlugit meeqqat inissisimaviini naapinnissaat anguniartarlugu.

Meeqqat meeraapput, inissisimaffigisaallu tunngavigalugit naapinneqassallutik.

MEEQQAT PILLUGIT SULERIAASERPUT

Meeqqat inuusuttullu inuunerminni tunngavissaqarnissaat MIO-mi kissaatigaarput. Meeqqanuit aqqutissiuuisunissarput, ilitsersuisunissarput nassuaassisuuissarpullu kissaatigaarput.

Tatiginassuseqarluta naleqartitatta pitsaassusaat illersorlugu ataqqeqatigillatalu sulivugut, meeqqallu namminneq killigititaat ataqqillugit. Suliatsinnik ilisimaarinnilluta suleriaaseqarpugut meeqqallu inuppalarluta naapittarlugit.

Meeqqat sunik tamanik aalajangiisinaasut, inersimasullu eqqammasavaat meeqqat aperisallugit qanoq isumaqarluta.
Meeqqat isumaat inersimasut isumaattulli pingaaruteqartigaat.

2018-2021-MI MIO-P PERIUSISSIORTNIKKUT UKKATARINNIFFI SULINIARFIILU

Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge aamma meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit ataatsimoorlutik aalajangerpaat MIO-p 2018-miit juuni 2021-mut suut pingarnertut anguniagarissanera.

2018-2021-mut MIO-p anguniagai periusissianullu pilersaarutaat Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 22 novembari 2011-miit Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiinnut aalla-veqarput.

1

Ilaqtariit kajumissuseqarnissaat

2

Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaat naapertorlugu meeqqat pisinnaatitaaffiisa nukitorsarneqarnissaat pillugu oqartussaasunik suleqateqarneq oqaloqateqarnerlu

3

Meeqqanik inersimasunillu peqataatitsineq

4

Meeqqat ikiorneqarnissamik pisussaatitaaffitsik pissagaat

5

Naammagittaalliorissaq pillugu meeqqat ilisimasaat

6

Aaqqissuussaanerit, kulturi inuiaqtigiillu aaqqissuussaanerat pillugit oqallinneq

7

Ulluunerani paaqqinnittarfit ukkatarineqarnerat

8

**Meeqqat Illersuisuata aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit
ingerlaavartumik oqaasertalersortagaat oqallinnermik pilersitsisarput**

9

**Kalaallit Nunaanni inuit tamarmik Meeqqat pillugit
Isumaqtigiissut meeqqallu pisinnaatitaaffii ilisimassagaat**

10

**Meeqqat inuusuttullu pillugit suliassaqarfiup iluani misissuinerit
ilisimasanik, oqallinnermik suliniutinillu pilersitsisarput**

Ilaqutariit kajumissuseqarnissaat

MIO Kalaallit Nunaata annertunerpaartaani angalanikuuvoq, angalnermilu nalunaarutiminik takutippaa Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaani artikelite arlallit eqquutsinniarnerinut suut unammillernartuunersut. MIO ilisimasanik tunngaviliivoq, meeqqat inuunermi atugarisaannut, atugarissaarnerannut periarfissaannullu akisussaaffimmik tigusinissaannut suliniutinik pilersitsisinnasunik kiisalu inuaqtigiiinnik kajumissuseqalersitsisinnasunik. MIO-p kis saatigaa ilaqtariit – angajoqqaatut oqartussaassusillit allanullu isumassuisunut – kajumissaarnissaat iluaqtissanillu agguassinissaq, ilaqtariit nalunnginniassammassuk(namminneq allallu) meeraasa akornanni qanoq iliuuseqarsinnaanerlilik, aammattaaq misiginiasammata nammineersinnaassuseqarlutik, sunniisiinnaassuseqarlutik namminerlu inuunermanni iliuuseqarsinnaassuseqarlutik.

MIO-p sulissutigerusuppa ilaqtariit kajumissaarneqartutut misigissasut, makku ukkatarinerisigut:

- Inatsisitigut pissutsit meeqqanut tunngasut
- Sumiiffimi iluaqtissat
- MIO-p siunertai kommuninut siammerlugit
- Ilaqtariit assigiinngitsut tamaasa: Ass. meeqqat kisimiittunik angajoqqaallit, ilaqtariit ilasiarilernikut, meeqqat aanaakkuminni perioriartortut, meeqqat angajoqqaarsianut inissinneqarnikut, meeqqat ilaqtariinni pissakinnerusuneersut, il.il.
- Atuagaq najoqqtassiaq perorsaanermut tunngasoq

Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummi artikeli 18 – Naalagaaffit peqataasut anguniassavaat meeqqap perorsarneqarneranerut ineritorneranullu angajoqqaat marluulutik akisussaqtiginnerat pillugu isummat tunngaviusut akuersarneqarnissaat. Angajoqqaat, imaluunniit pisariaqarfatiqut akisussaasutut oqartussaasut, meeqqap perorsanissaanut inerartortinnissaanullu akisussaanaerpapput. Taakkunangna meeqqamat pitsaanerusussaq salliutinneqassaaq.

Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaat naapertorlugu meeqqat pisinnaatitaaffisa nukittorsaneqarnissaat pillugu oqartussaasunik suleqateqarneq oqaloqateqarnerlu

2018-imi ukiut 25-it qaangiupput Kalaallit Nunaata Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaannut ilanngummatt. Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummi aalajangersakkanik arlalinnik aalajangersarneqarput, nunat, Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummut ilannguttut, meeqqat politikkikut, aningaaqaarnikkut, inooqataanikkut kulturikkullu namminiussulitut pisinnaatitaaffiinik ataq-qinnissasut. Ukiut pingasut kingullit ingerlanerini MIO-p aamma Meeqqat Illersuisuata nakkutigaat inatsisit suleriaatsillu Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummut atatillugu Kalaallit Nunaata pisussaafiiinik eqquutsitsinersut. Ukiuni aggersuni pingasuni MIO-p aamma Meeqqat Illersuisuata suliaq tamanna ingerlatiinnassavaat.

MIO oqartussaasunik suleqateqassaaq oqaloqateqarlunilu Meeqqat pisinnaatitaaffi nukittorsarniarlugit assigiinngitsunk sammisassaqartitsinkut, Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaat aallaavigalugu:

- Ataatsimut isigalugu Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaanni artikelite suut Kalaallit Nunaata eqquutsiarnissaannut ajornartinnerai
- Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaat naapertorlugu kommunit sulinerannik malitseqartitsineq
- MIO-p innersuussutaanik malitseqartitsineq, ilaqtigut angalanermi nalunaarusianit
- Politikkikut suliniutinik malitseqartitsineq
- MIO-mut innuttaasut saaffiginnissutaat – misissueqqissaarnerit, kisitsisitigut paassisutissat aamma nalunaarusrionerit il.il.
- Nuna tamakkerlugu innuttaasut saaffiginnitarfiannik ataqtigissaagaasumik pisariaqartitsinermik kiisalu ikuillutik sullisisussat ersarissaneqarnissaannut pisariaqartitsinermik oqariartuuteqarneq
- MIO-p suleriaatsinut ilusilersugaanik nassuiaaneq

Meeqqat pillugit Isumaqtigiissummi artikeli 26 – Naalagaaffit peqataasut akuerisavaat, meeqqap kialuunniit inooqatigiissutsikkut isumannaallisaavigineqarnissa- mut pisinnaatitaaffeqarnera, tamatumunga ilanngullugu inooqatigiissutsikkut ilisimatusarneq, aammalu pisinnaatitaaffeqarnerup tamatuma killilergusaangnitsumik angueqarnissaanut iliusissatut maleruagassat pisariaqartut tamaa-nunami inatsisit naapertorlugu isumagissallugit.

Meeqqat inersimasunillu peqataatitsineq

Meeqqat Illersuisuata, piffissami Meeqqanut Illersuisuuffimmini siulermi, inatsisit suleriaatsillu iluani suliassaqrifit sorliit Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaanni artikelite assigiinnitsut naapertorlugit eqquutsinnginneraat ersarissumik takutippaa. Meeqqat inuusuttullu pillugit susassaqrifinni assigiinnitsuni ataqatigiissumik pilersaerateqartoqarnissa pisariaqartinneqarpoq, meeqqat pisinnaatitaaffiinik siuarsasussanik kiisalu meeqqat na-leqarlartumik inuuneqarnissaannik toqqisisimaffiusumik, ineriar toriusumik periarfissaqarfiusumillu qulakkeerinittussamik.

Meeqqat Illersuisuata ilisimasat taakku tunngavigalugit innuttaasut siunnersuutaat tusarusuppi, annermik meeqqat inuusuttullu pillugit suliassaqrifini pingarnertut MIO-p paassisutissiiffigisimasai, unammilernarfiusut Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissummi eqquutsinniarnerinit.

- Meeqqat oqallittarfissaannik pilersitsineq
- Suliassaqrifit akornanni suleqatigiinneq
- Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaanni artikelinik 54-iusunik tamakkiisumik isiginninneq
- Ataatsimut takorluukkut – meeqqat namminneq inuunerminnut innersuussutaat

Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissummi artikeli 12 – Naalagaaffit peqataasut qular-naassavaat meeqqap, nammineerluni isummaminik saqqumiussisinnaalereersup, isummaminik taamaattunik pissuttsini meeqqamat namminermut tunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqariartuteqarsinnaanermut pisinnaatitaaffeqarnissaa; meeqqap isummerneri, ukiuinut inerisimassusianullu naapertuutumik pingartin-neqassapput.

Meeqqat ikiorneqarnissamik pisussaatitaaffitsik pissagaat

Meeqqat Illersuisuata MIO-lu angalasarnerminni ersersippaat pingartumik tarnikkut ikiortinnissaq annertuumik pisariaqartinneqartoq, ikiuisussallu sumiinnerinik ersarissaasoqarnissaa pisariaqartinneqartoq. Nunatsinni meeqqat inuusuttullu amerlasuut ikiorneqarnissaq pisinnaatitaaffigisartik pineq ajorpaat.

Meeraanermi perioriartornermilu misigisat assigiinnitsut artornartut kingunerlutsitsisullu pissutigalugit meeqqat inuusuttullu arlallit tarnikkut ikiorneqarnissaminnut pisariaqartitsipput; aamma meeqqat sumiginnagaanermik imaluunniit kingunerlutsitsisunik misigisaqarsi manngitsut, inuunerup ingerlanerani tarnikkut ikiorneqarnissartik pisariaqartilersinnaavaat. Meeqqat ikiorsenerqarnissamik pisariaqartitsisut pisinnaatitaaffeqartullu ilaatigut ikiorsenerqarneq ajortut inunnik isumaginnitoqarfinni peqqinissaqarfinnilu nalunaarsorneqanngitsut aamma taakkununnga ilaapput.

MIO-p sulissutiginiarpaa, meeqqat ikiorneqarnissamut pisussaaffitsik pisassagaat makku ukkatarinerisigut:

- Nalunaarsorsimannngitsut kisitsisaat
- Psykologiskimik/terapeutiskimik katsorsaaneq
 - ikiuinissaq qanoq ittoq pisariaqartinneqarpa?
- Pimmagineqarneq aamma persuttaaneruvooq
- Peqqinissaqarfik aqqutigalugu ikiuineq
- Meeqqat inissitat, matuma ataani:
 - Meeqqat inoorlaajullutilli inissinneqartut
 - Meeqqat inissinneqarfimminnik allamut nuutsinneqartartut
 - Meeqqat (ukiuni arlalinni) inissinneqareerlutik angerlartinneqarasiaartartut
 - Inissiinerit amerlassusaat
 - Inissiisarnermik suliassaqrifip iluani pissutsit allat oqaatigineri
- Meeqqat atuarnerlu

Nanginnera quppemerup tulliani

- Meeqqaat aliasuutillit, matuma ataani:
 - Aliasuutit nalinginnaasut sakkortunerillu
 - Meeqqaat qanigisaasut
 - Imminut toquttarneq pillugu ajornartorsiu
 - Annilaanganeq nikallungarujussuarnerlu – sammisami ilisimasanik pisariaqartitsineq
 - Meeqqaat tarnimikkut naalliuuteqarnermi timikkut ersersitsisut
 - Meeqqaat isumaginnittoqarfimmut atassuteqartut
 - Meeqqaat tarnimikkut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisut
 - Meeqqaat isertisivimmiittunik angajoqqaallit
 - Suliassaqarfiit akornanni suleqatigiiinneq suleqatigiinnermullu periutsat
 - Meeqqaat allanik ajornartorsiu teqartut (ass. oqulimmi angerlarsi-maffimmiittut) aamma ikiorneqarnissamut pisussaafeqarpuit
 - Tarnikkut ikiorneqangninnerup sunniutai

Meeqqat pillugit Isumaqtigilsummi artikeli 39 – Naalagaaffiit peqataasut sutigut tamatigut naapertuutnik iliusissatut maleruagassioritassapput meeqqap qanorluunniit ilusilimnik paarerlugaasimasup, iluaqtiginiagaasimasup imaluunniit atornerlugaasimasup, naaliititsaasimasup allatulluunniit peqqarniingaartumik inuppalaanngitsumik nikanarsaataasumilluunniit pineqarsimasup imaluunniit pillagaasimasup sakkulersorluniluunniit eqqissivillornerni attorneqarsimasup timikkut tarnikkullu peqqissarneqarnissaamut siuarsaaniutissanik. Taamatut peqqissaaneq inuaqtigilinni inooqataaqqilersitsiniaaneq pisassapput meeqqap peqqissusianut, imminut tatigineranut inuttullu naleqassusianut siuarsaasussanik avatangiiseqartitsilluni.

Naammagittaalliorissaq pillugu meeqqat ilisimasaat

Meeqqat Illersuisuata suliassaasa ilagaat, meeqqat naammagittaalliorfissaat pillugu meeqqanut siunnersuinissaq ilitsersuinissarlu. Ka-laallit Nunaanni meeqqap inuunera pillugu kommunip aalajangigaa meeqqap naammagittaalliuutigisinhaavaa.

MIO-p ersarissarusuppi meeqqat naammagittaalliorssinnaanerannut pissutit makkutigut:

- Meeqqat naammagittaalliorssinnaatitaanermut ilisimasaat pillugit misissueqqissaarneq
 - Meeqqat naammagittaalliorfigisinnasaanik takusassiiineq
 - Ilaatigut Inatsisartut Ombudsmandianik sulegataarneq

6

Aaqqissuussaanerit, kulturi inuaqatigiillu aaqqissuussaanerat pillugit oqallinneq

Meeqqat atugaat pitsangorsarneqarlutillu nukitorsarneqassappa-
ta, pitsangorsaanissamullu suliniutit sunniuteqassappata, tunnga-
viusumik pingaaruteqarpooq aaqqissuussaanerni, inuiaqtigijt aaq-
qisuussaaneranni kiisalu kulturikkut ataqtigijttogarnissaa.

Kalaallit Nunaanni ilaqtariippassuit nammineerlutik iluminni aaqqis-suusaapput, soorlu nunami sumiiffiit assigiinngitsut namminneq kulturikkut ileqqoqartut, pingaartitaqartut paasinnittaaseqartullu. Ataqatigiinnerup tamatuma pingaaruteqassusaa MIO-p ukkatareru-suppaan ass. inatsimmut atatillugu ilaqtariinnermi aaqqissuussinerit isignerisigut, ilaqtariinnik sullisseriaaserput, paasinnittariaasiannut tulluarnersoq; kiisalu meeqqat atugarisaannik pisinnaatitaaffiinillu sullissinermi qanoq pingaaruteqartigisoq ilisimassallugu, Kalaallit Nunaanni ullumikkut assigiinngitsunik kultureqartoqarmat.

MIO-p ilaatigut makku ukkatariniarpai:

- Inatsisit suleriaatsillu akornanni ataqtigiiinneq
 - Inuiaqatigiit ataatsimoorluni inooriaaseq aaqqissuussaanerillu
 - Innuttaasunut paassisutissiineq – qanoq?

7

Ulluunerani paaqqinnittarfiit ukkatarineqarnerat

Meeqqat tamarmik inerikkiartornissamut pisinnaatitaapput. Ineriatorneq meeqqap inunngunginneraniilli pisarpoq meeraanermilu kingornalu iniusuttunngoriartornermi ingerlasarluni. Soorlu atuarfik meeqqat angajullit ilikkagaqarnissaannut ilinniarnerannullu anner-tuumik pingaaruteqartoq, ulluunerani paaqqinnittarfeqarfik meeqqap ineriatorneranut ilikkagaqarnissaanullu tunngaviusumik pingaarute-qarpoq. Meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfinniittartut ulluinnaap annerpaartaan paaqqinnittarfimmiiittarput, meeqqat allat perorsaa-sullu (ikiortillu) peqatigalugit, taamaattumillu annertuumik pingaaruteqarpoq, ineriatornerat pitsaanerpaamik tapersersussallugu mee-qat ullut tamaasa avatangiisitik ilagalugit ineriatornartunik, peqqin-nartunik isumaqaarluartunillu sammisaqtitsinernut ilaasarnissaat.

MIO-p uluunerani paaqinnittarfik ukkatarissavaa makku aqqutigalugit:

- Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiannik (NPK) oqaloqateqarneq suleqateqarnerlu ilaatigut makku pillugit:
 - Perorsaasut ilinniarsimasut amigaataanerat – matuma sunniutai
 - Sulisut taarseraattarnerat – matuma sunniutai
 - Perorsaanikkut suliniutit
 - Ineriartornissamut pisinnaatitaaffik

Meeqat pillugit Isumaqtigilsummi artikeli 27 – Naalagaaffiit peqatasut akuerivaat, meeqpap kialunniit timikkut, tarnikku, ileqqorissaarnnikkut inooqatigilssutikkulu ineriarlornissaminut pisariaqartumik inuunermini atuqaqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnera.

Meeqqat Illersuisuata aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit ingerlaavartumik oqaasertalersortagaat oqallinnermik pilersitsisarput

Meeqqat Illersuisuat, Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit aamma MIO ingerlaavartumik Kalaallit Nunaanni meeqqat inuunerminni atugarisaat pisinnaatitaaffilu pillugit pissutsit assigiiingitsut oqaasertalersortarpaat. Meeqqat Illersuisuat aamma MIO oqallissaarerusupput ilisimasaqalersitserusullutillu meeqqat pisinnaatitaaffiinik, inuunermi atugarisaannik periarfissaannillu nukittorsaasussani.

MIO oqallissaariniarpoq kiisalu inuaqatigiinni ilisimasanik avitseqateqarniarluni pissutsit assigiiingitsut oqaasertalersorneratigut, soorlu:

- Inuaqatigiit aaqqissuussaanerlu
- Kanngusunneq pisuuusutullu misigineq pillugit ajornartorsiutit
- Imminut toquttarneq
- Tarnikkut nanertisimaneq
- Meeqqanik inissiisarnerit
- Meeqqat atuarfiat
- Kissaatiginngisamik naartulersoortarnerit
- Atornerluinermik ajornartorsiutit
- Meeqqat atuarfiata naammassinerata kingorna inuuusuttut pilersaarutaat
- Ilaqtariinni pissakinnerusuni meeqqat
- Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaat 54-inik artikelinik imaqarpoq – artikelinilu taakkunani isumaginninnermut suliassaqarfik kisimi pineqanngilaq

- Siusinaartumik suliniarneq (attaveqarneq)
- Angerlarsimaffeqannginnej
- Suliffissaalecqineq
- Tarnikkut nappaatit
- "Inersimasut paqumigisaat – meeqqat paqumiginngisaat". Meeqqat ajornartorsiutit pillugit ammasumik oqaloqatigiittarnerat imminnullu ikioqatigiittarnerat.
- MIO-p atuuffia
- Meeqqat inersimasunik oqaloqatigisinnaasaminnik pisariaqtitsippu
- Suliassaqarfiiit akornanni suleqatigiinnej iliuusissanullu malittarisassat
- Meeqqat isertitsivimmiiittunik angajoqqaallit
- Imigassaq pillugu inatsit meeqqallu
- Sunngiffimmi sammisassat
- Meeqqat "nalinginnaasunik" ajornartorsiutillit ikorneqarnerat
- Meeqqat atuarfiillu

Kalaallit Nunaanni inuit tamarmik Meeqcat pillugit Isumaqatigiissut meeqqallu pisinnaatitaaffii ilisimassagaat

MIO-p nunatsinni meeqqat pisortatigut namminnerlu pisinnaatitaaffii soqutigisaallu siuarsartussavai. Tamatuma sulissutigineranut ilaavoq Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqcat pillugit Isumaqatigiissutaata ilisimanegnarera Kalaallit Nunaanni innuttaasunut tamanut, meeqqanut aamma inersimasunut, siamarternissaa.

Meeqcat pisinnaatitaaffii pillugit meeqqat inersimasullu ilisimasaat MIO-p siamarterniarpaat:

- Meeqcat pillugit Isumaqatigiissutip titartaganngorlugu takutinneratigut
- Meeqcat pillugit Isumaqatigiissut meeqqallu pisinnaatitaaffii pillugit filmeeraliorinkut
- Erinarsuutinik saqqummersitsinkut
- MIO-Meeqqanut ambasadørinik toqqaasarnikkut
- Meeqcat pisinnaatitaaffii pillugit TV-kkut aallakaatitassiorinkut
- MIO aamma pisinnaatitaaffiit pillugit nioqqutissiorinkut
- Attaveqaqtigiiffiit atornerisa annertusarnerisigut
- Meeqcat pisinnaatitaaffii pillugit ilinniartitsinkut

Meeqcat pillugit Isumaqatigiissummi artikeli 42 – Naalagaaffiit peqatasut imminnut pisussaatipput, iliusissatut maleruagassat naleqquttut sunniuteqartullu aqutigalugit isumaqatigiissummi tunngavigisat aalajangersakkallu inersimasunit meeqqanillu nalinginnaasumik ilisimaneqalersinnissaannut.

Meeqcat inuusuttullu pillugit suliassaqarfip iluani misissuinerit ilisimasanik, oqallinnermik suliniutinillu pilersitsisarput

MIO-p aamma Meeqcat Illersuisuata nalilissavaat Kalaallit Nunaanni meeqqat pissutsit suut ataanni inuunersut, taakku pillugit aamma meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit ilisimasanik ineriertortitsisaaq kartersissallunilu, kiisalu ilisimasat taakku tulluarsakkamik tamanut saqqummiutissallugit. Meeqcat inuunermi atugarisaannik sunillu pisariaqartitsinerannik ilisimasaqarneq, meeqcat inuusuttullu pillugit suliassaqarfimmi suliniutinik aallartisaanermut tunngavisseeqataavooq.

Meeqcat inuusuttullu pillugit ilisimasanik MIO aallartisaassaaq:

- Sammisat assigiinngitsut pillugit assigiinngitsunik annertussusilinnik misissueqqissaarnikkut misissuunikkullu, ilaatigut makku pillugit: inissiisarneq pillugu suliassaqarfik, piitsuuneq, nalinginnaasumik inuunermi atugarisat, inatsisit, meeqqanik sullissisutut ilinniarsimasut pisariaqartitaat, suliassaqarfiiit akornanni aaqqissuussineq il.il.
- Kisitsositigut paasissutissatigut
- Ilisimasanik katersuininkut
- Meeqcat ilisimasaanniit
- Kommuninit Namminersorlutik Oqartussaniillu naalakkersuisoqarfinniit suleqateqarnikkut

MIO – suliffik ineriertorfiusoq

MIO-mi atorfillit tamarmik immikkullarissutsiminnik MIO-p anguniagaanik pingarnertullu suliassannik kivitseqataapput. Ulluinnarni suliassarpasuaqarpooq suliniutissarpasuaqarlunilu. Taamaattumik pingaruteqarpooq, MIO-mi sulisut tamarmik suliaminnik nukittuffe-qartutut misigisaminni suliaqarnissaat, tamannalu isumaqarpooq su-liatigut inuttullu *ineriertomeq ilikkagaqamerlu* ingerlaavartumik pingartinneqartut oqaasertalerneqartartullu.

Meeqqat Illersuisuata MIO-llu inatsisitigut tunngaviat

MIO-p aamma Meeqqat Illersuisuata sulinerannut tunngaviuvoq Meeqqat Illersuisuat aamma Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit pil-lugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 22. Novembarimeersoq. Inatsis Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaat naaper-torlugu ilusilersorneqarpooq taassuminngalu siunertaavoq, Kalaallit Nunaanni meeqqat soqutigisaasa pisinnaatitaaffiisalu siuarsarneqar-nissaat.

1993-imi Kalaallit Nunaat Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaanut ilannguppoq. Tamanna isumaqarpooq, Kalaallit Nunaat Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissutaani artikelinik eqquutsitsinissamut pisussaaffeqalerneranik. Inatsisit suleriaatsillu pisussaaffimmik taassuminnga eqquutsitsinersut MIO-p nakkutigaa, soorlu MIO-p nunatsinni meeqqat inuunerminni atugari-saat nalilsortarai.

MIO-p ataaniippuit Meeqqat Illersuisua, Meeqqat pillugit Siunnersu-isoqatigiit kiisalu allattoqarfik. Meeqqat Illersuisuat ukiuni pingasuni atuuttussatut taaneqartarpooq. Taaneqagginneq ataasiarluni pisin-naavoq. Maanna Meeqqat Illersuisuata Aviája Egede Lyngep Meeqqat Illersuisuattut ingerlanerata piffiup aapparaa.

Meeqqat Illersuisuat Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit siunner-softigalugit, meeqqat pisortatigut namminerlu inuunermi pisinnaati-taaffiinik soqutigisaannillu siuarsaneq sulissutigisussaavaa kiisalu inuiaqatigiinni meeqqat atugarisaat ukkatarissallugit ilisimatitsissuti-gisassallugillu. Meeqqat pillugit Siunnersuisoqatigiit suliassaqarfii akornanni katitigaapput arfineq marlunnillu ilaasortaqaarlutik. Allat-

toqarfiup allaffissorneq akisussaaffigaa kiisalu Meeqqat Illersuisu-annut Meeqqallu pillugit Siunnersuisoqatigiinnut suliassatigut ikuu-taasarluni.

MIO-p Meeqqallu Illersuisuata sullitaat siammassisrujussuupput, tassani inatsit nunatsinni innuttaasunut tamanut atuummat – innutaasunut meeqqanut kiisalu inersimasunut.

MIO'p takorluugaa

Kalaallit Nunaata Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat Pillugit Isumaqtigiissuaat eqquutsissaga.

MIO'p anguniagaa

- Meeqqat pisinnaatitaaffii illersussallugit MIO peqataatitsineq tunngavigalugu meeqqanut oqaaseqartartuussaaq
- MIO-p nakkutigissavaa Kalaallit Nunaat Meeqqat pillugit Isumaqtigiiissummik eqquutsitsinersoq ilisimasallu oqartussaasunut annuttassallugit
- Meeqqat atugarisaat pisinnaatitaaffiilu pillugit ilisimasanik MIO katersissaq siammerteralunilu kiisalu taakku pillugit oqallissaaraluni
- Kalaallit Nunaanni nunanilu tamalaani malittarisassat naapertorlugit meeqqat pisinnaatitaaffiinik ersarissaasussanik MIO suliniutinik siunnersuisassaaq
- Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit MIO siunnersuisassaaq, aamma maalaaruteqarnissamik ilitsersuilluni

Sooq MIO-qarpa?

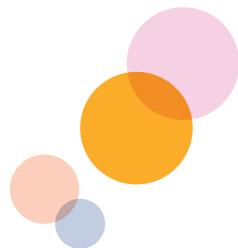
Nunarsuarmi meeqqat tamarmik pisinnaatitaaffeqarput.
Tamanna isumaqarpoq, meeqqat pitsasumik inuuneqarnissaat angerlarsimaffimmilu toqqissisimasumi perioriartornissaat inersimasut isumagissavaat. Pisinnaatitaaffit tamarmik Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi taaneqartartumi allassimapput. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut malittarisassat inersimasut malitassaat pillugit isumaqatigiissutaavoq.

MIO-mi sulissutigaarpot meeqqat tamarmik ajunnginnissaat inersimasut malittarisassanik malinninersut.

Taamaattumik MIO-p meeqqat inersimasullu qanoq innerinik aporsartpaat. Inersimasut ilaasa meeqqat sunik pisariaqartitsinerat ajunnginnissaallu anguniarlugu qanoq iliussanerlutik nalorsaatigisarpaat. Inersimasunut MIO-p ilisimatissutigissavaa qanoq pitsaanerpaamik meeqqanik paarsisoqassanersoq.

Meeqqanut

2018-2021-mut MIO-p anguniagai periusissamullu pilersaarutaa

Saqqummiisoq	MIO – Meeqqat pisinnaatitaaffiinik sullissivik, Postboks 1290, I assortarfimmut 1B, 3900 Nuuk, Kalaallit Nunaat www.mio.gl
Saqquummerfia	Aggusti 2018
Allaaserinnittut	Meeqqat pisinnaatitaaffiinik sullissivik, MIO
Assit	MIO
Ilioqqaasoq	Nuisi grafik

Meeqqaat Pisinnaatitaaffiinik Sullissivik